

Bodil Koch: Det forekommer ikke at være rimeligt at forlænge denne debat, da vi jo forhåbentlig tidligt i næste folketingssamling kan gå dybere ind i problemerne; min egentlige opgave er jo at foreslå et udvalg, hvor vi kan drøfte de nære problemer, som ministeren har rejst.

Men jeg kan alligevel ikke lade være med, da jeg nu er kommet op på talerstolen igen, at advare lidt imod den ensidige tese, som blev fremført af hr. Lembourn. Dog vil jeg sige, at det var ikke muligt, bare ved at sidde og høre efter hernelde, at opfatte dette indlæg i dets fulde konsekvens. Men mig forekommer det netop at være den lykkelige side ved kunstfondloven, at den ikke alene lægger vægt på at købe værket og derved støtte kunstneren. Jeg tror, det er en meget farlig tese ensidigt at sige: værket, ikke kunstneren! Vi er jo netop nået frem til også at kunne støtte kunstneren, som man i gamle dage — det fremmanede indlægget ligefrem, synes jeg — syntes helst skulle dø af sult. Bagefter kunne så millioner rulle ind i kølvandet af hans arbejde — for at bevise, at han var en virkelig kunstner. Men jeg vil gerne læse indlægget igen, før jeg går nærmere ind på disse ting.

Jeg kunne dog godt lige sige, at jeg deler ikke det pessimistiske syn, som er hr. Lembourns; tværtimod synes jeg, at når man kommer ud, selv i kredse, hvor man kan møde en forhåndsanimositet imod kunstfondloven, når man taler lige ud af posen med folk om disse ting; er der en langt større forståelse for de perspektiver, kunstfondloven åbner, end man skulle drømme om på forhånd. Der er en eller anden snedig hjerne — jeg tror, det var Thorkild Hansen, der gjorde opmærksom på det i en artikel for nogle år siden — der har regnet ud, at den kunstfondstøtte, der gives fra statens side, hvis den fordeles lige på befolkningen, beløber sig, tror jeg, til 60 øre om året pr. mand, det vil sige sådan lige godt og vel 1 øre på ugelønnen, og jeg tror, det skal være nogle meget hårdnakkede modstandere af kunststøtte, der synes, at det er urimeligt. I den ene kreds efter den anden bryder der jo alligevel en ny forståelse op for, hvad den skabende kunst betyder i en samfundsudvikling, hvor tekniske og materielle problemer optager folk så meget, som de gør.

Med disse få bemærkninger vil jeg slutte og tillade mig at foreslå, at der nedsættes et 17 mands udvalg til behandling af dette lovforslag.

Lembourn: Jeg går ud fra, at fru Bodil Koch må være klar over, at det sidste, jeg ville agitere for her, var, at kunstnerne skulle dø af sult; det ville jo heller ikke bekomme mig selv særlig vel. Den romantiske betragtning, at kunstneren skal leve på tagkammeret osv. — vi kender det pjat — har intet som helst med denne debat at gøre. Jeg sagde udtrykkeligt, at man kan udmærket føre socialpolitik over for kunstnerne — det kan der være god grund til at gøre — men det har ikke noget med kulturpolitik at gøre, og man bliver nødt til at tage ind i denne debat spørgsmålet om, hvad der i virkeligheden er de kunstneriske, de inspirationsmæssige virkninger af det, man har gjort, og om disse virkninger måske er dødsens farlige for muligheden for kontakt mellem kunstner og publikum. Det er den debat, vi skal have; spørgsmålet er, om vi oven på det, vi har, skal bygge en anden form for kulturpolitik, der har et andet principielt sigte.

Måske kunne man sammenfatte det på den måde, at hvis det kan lykkes os at føre en kulturpolitik, som gør almissen overflødig, så har vi nået det, vi egentlig ville, for så kan kunstneren eksistere i kraft af sit værk. Men det kan kun ske den dag, det samfund, han lever i, kan praktisere et sådant behov for kunst, at der er nok efterspørgsel efter kunstnerens værk. Det lykkeligste, der kan ske for vor tids kunstner, det er, at han ikke behøver støtte, men kan leve i kraft af sit værk.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.